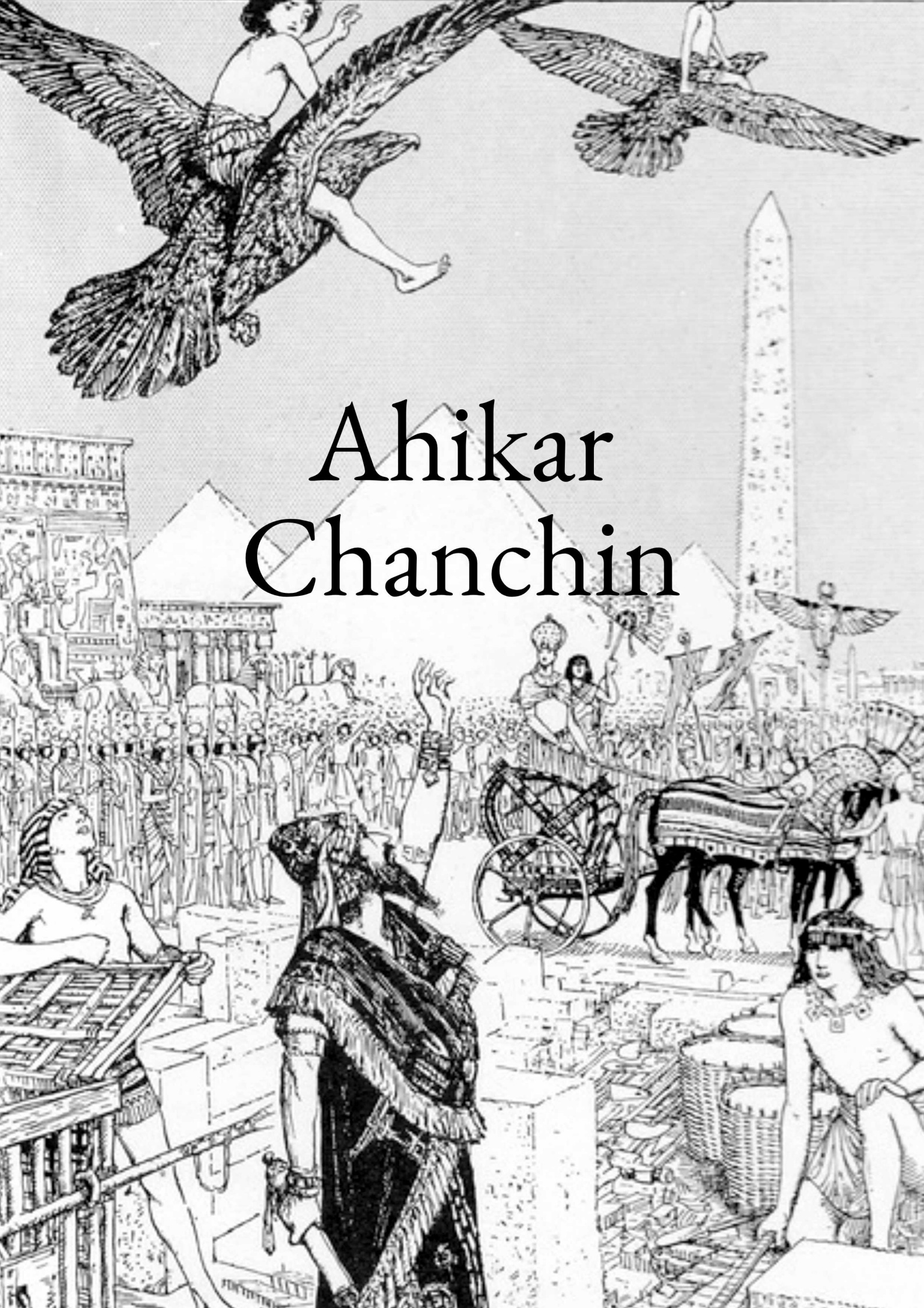

Ahikar Chanchin

INHMELHRIATTIRNA

Mihring ngaihtuahna leh finna chhuahna hlui ber pakhat The Story of Ahikar-ah hian kan nei a. A nghawng dan hi mi tam tak thawnthu hmanga zawn chhuah theih a ni a, chung zingah chuan Koran leh Thuthlung Hlui leh Thuthlung Thar te pawh a tel.

Germany khawpui Treves-a mosaic hmuhchhuah pakhatah chuan khawvel mi fingte zingah Ahikar mizia a lang a. Hetah hian a thawnthu rawng hrang hrang chu a awm.

He thawnthu ziah hun hi sawihona nung tak a ni. Mithiamte chuan a tawpah chuan kum zabi pakhatna chungchang an dah a, chu chu Elephantine khawpui chim zingah BC 500-a Aramaic papyrus-a thawnthu bulpui lo lang chuan an dik lo tih an finfiah ta a ni.

Thuziak hi fiction a ni tih a chiang a, history a ni lo. Dik tak chuan chhiartute chuan The Arabian Nights-a supplementary pages-ah hian an inhriatthiamna an siam thei a ni. A ziak thiam hle a, thiltih, inrawlhna leh tlanchhuahna tawi tak nena khat narrative chuan ngaihvenna chu a hnuhnung ber thlengin a vawng tlat a ni. Ngaihtuahna zalenna hi a ziaktu thil neih hlu ber a ni.

Thuziak hi kawng li-ah a in\hen a: (1) The Narrative; (2) Zirtirna (Thufingte inzawmkhawmna mak tak); (3) Aigupta rama Khualzinna; (4) The Similitudes or Parables (Ahikar-a'n a farnu tisualtu zirna a zawh theihna tur).

BUNG 1-NA

Grand Vizier of Assyria Ahikar hian nupui 60 nei mahse fapa nei lo tura ruat a ni. Chuvangin a farnu chu a adopt ta a ni. Chhang leh tui aiin finna leh hriatnain a khat zawk a ni.

1 Lal Senakeriba Vizier Haiqâr Mifing chanchin leh Mi fing Haiqâr-a unaunu fapa Nadan chanchin.

2 Lal Senakeriba hun lai khan Assuria leh Ninevi lal Sarhadum fapa, mi fing Haiqâr-a fapa Vizier a awm a, ani chu lal Senakeriba-a Vizier a ni.

3 Thil tha, hausakna leh thil tam tak a nei a, mi thiam, fing, philosopher, hriatna, ngaihdan leh rorelna lama mi thiam tak a ni a, hmeichhia sawmruk a nei tawh a, an tan kulhpui pakhat theuh a siamsak tawh bawk.

4 Nimahsela, chu zawng zawng nen chuan fa a nei lo. heng hmeichhiate zinga mi, a ro luahtu ni thei turte.

5 Chumi avâng chuan a lungngai êm êm a, ni khat chu arsi lam thiamte leh mi thiamte leh dawithiamte chu a ko khâwm a, a dinhmun leh a nau pai chungchâng chu a hrilhfiah a.

6 Tin, anni chuan a hnênah, 'Kal la, pathiante hnênah inthawi la, mipa naupang an pêk theih nân ngên rawh," an ti a.

7 Tin, ani chuan an hrilh ang zêlin a ti a, milemte hnênah inthawina a hlan a, anni chu a ngên a, dîl takin a ngên a.

8 Tin, thu pakhat mah an chhâng lo. Tin, lungngai leh lungngai takin a kal ta a, a thinlungah natna neiin a kalsan ta a.

9 Tin, ani chu a lo kîr leh a, Pathian Chungnungbera chu a ngên a, a ring ta a, 'Aw Pathian Chungnungbera, Aw Van leh Lei Siamtu, Aw thil siam zawng zawng Siamtu!

10 Ka dam laia a awm theih nân, ka mit a chhing theih nân leh min phum theih nân, mipa naupang mi pe tûrin ka ngen a che,' tiin a sawi a ni.

11 Chutichuan, a hnênah aw a lo thleng a, 'Milem siam i rinchhan hmasak a, an hnêna inthawina i hlan avângin i dam chhûng zawng fa nei lovin i awm reng ang.

12 Nimahsela, i farnu fapa Nadan chu la la, i faah siam la, i zirna leh i thlai ṭhat dân zirtîr la, i thih hunah a phûm ang che," a ti a.

13 Chutichuan, a farnu fapa Nadan, nau hnute tê tê chu a hruai a. Tin, wet-nurse pariat hnenah a pe a, an hnute pein an enkawl theih nan.

14 Tin, chaw ṭha tak te, zirtîrna nêm tak te, silk puan te, sen dup leh sen dup te nên an enkawl a. Tin, silk khuh chungah chuan a thu a.

15 Tin, Nadan chu a lo lian a, a kal a, sidar sang tak ang maia a kah chuan nungchang ṭha leh ziak leh chhiar te, science leh philosophy te a zirtir a.

16 Tin, ni rei tak hnuah Lal Senakeriba chuan Haiqar chu a en a, a lo upa tawh hle tih a hmu a, chubakah a hnenah a sawi bawk a.

17 'Aw ka thian zahawm tak, mi thiam, rintlak, mi fing, governor, ka secretary, ka vizier, ka Chancellor leh director; dik takin i upa tawh hle a, kum tam takin i rit tawh a; tin, he khawvêl ata i chhuah hun chu a hnai tawh ngei ang.

18 I hnua ka rawngbâwlnaah tuin nge hmun chang ang tih min hrilh teh' a ti a. Tin, Haiqâr chuan a hnenah, 'Aw ka pu, i lu chu chatuan atan nung rawh se! Ka farnu fapa Nadan a awm a, ka fa ka siam ta.

19 Amah chu ka enkawl a, ka finna leh ka hriatna ka zirtîr a ni,' a ti a.

20 Tin, lal chuan a hnênah, 'Aw Haiqâr! ka hmuh theih nân ka hmaah rawn hruai la, a tlâk ka hmuh chuan i hmunah dah rawh; tin, i kal ang a, chawlh hahdam la, i dam chhung la awm chu chawlh hahdam takin i hmang ang.'

21 Chutichuan Haiqâra chu a kal a, a farnu fapa Nadan chu a rawn hlan a. Tin, chawimawina a nei a, thuneihna leh chawimawina a duhsak bawk.

22 Tin, ani chuan a en a, a ngaisang a, a lawm a, Haiqâr hnênah: 'Aw Haiqâr, hei hi i fapa a ni em? Pathianin a humhim theih nan ka tawngtai a ni. Tin, kei leh ka pa Sarhadum-a rawng i bawl ang bawkin he i tlangval hian min rawng bawl sela, ka hna thawh te, ka mamawh te, ka hnathawh te hi hlen chhuak rawh se, chutiang chuan ka chawimawi ang a, i tan thiltithei takin ka siam ang.'

23 Tin, Haiqâra chuan lal chu chibai a bûk a, a hnênah, 'Aw ka pu lal, i lu chu kumkhuain awm rawh se! Ka fapa Nadan-a chungah dawhtheihna i neih theih nan leh

a tihsualte ngaihdam theih nan i hnen atangin ka zawng a, chutiang chuan a remchan dan angin i rawng a bawlsak ang che' a ti a ni.'
24 Chutichuan, lal chuan a duhzâwng ber leh a ṭhiante zînga thiltithei ber a nihtîr ang a, chawimawina leh zah zawng zawnga a hnêna awm tûrin chhia a chham ta a. Tin, a kut chu a fawp a, a thlah ta a.
25 Nadan chu a man ta a. a farnu fapa chu a bulah a dah a, parlor-ah a thuttir a, chhang leh tui aiin finna leh hriatnain a tihbuai hma loh chuan zan leh zanin zirtirna a pe ta a ni.

BUNG 2-NA

Hmanlai hunlaia "Poor Richard's Almanac" pakhat. Sum, hmeichhia, incheina, sumdawnna, ṭhiante chungchanga mihring nungchang thupek thi thei lo. A bîk takin thufing ngaihnawm tak takte chu Châng 12, 17, 23, 37, 45, 47-ah hian kan hmu a, Châng 63 hi tûn laia cynicism ṭhenkhat nên khaikhin rawh.
1 Chutiang chuan a zirtir a, 'Aw ka fapa! ka thusawi ngaithla la, ka thurawn zawm la, ka thusawi chu hre reng rawh.
2 Aw ka fapa! thu i hriat chuan i thinlungah thi sela, mi dang hnenah puan chhuah suh se, chutilochuan meialh nung a lo ni ang a, i lei a hal ang a, i taksaah natna a siam ang a, sawichhiatna i nei ang a, Pathian hmaah i mualpho ang a, chuti lo chuan mipa.
3 Aw ka fapa! thu i hriat chuan thehdarh suh; thil i hmuh chuan sawi suh.
4 Aw ka fapa! i thusawi thiamna chu ngaithlatute tân awlsam takin siam la, chhânna pe leh tûrin hmanhmawh suh.
5 Aw ka fapa! engmah i hriat hunah thup suh.
6 Aw ka fapa! knot sealed pawh phelh suh la, phelh suh la, knot losened pawh seal suh.
7 Aw ka fapa! pawn lam mawina chu duh suh u, a reh a, a liam si a, hriatrengna zahawm tak erawh chu kumkhuain a awm reng a ni.
8 Aw ka fapa! hmeichhe âin a thusawi hmangin bum suh se, chutilochu thihna hrehawm berin i thi ang a, i thang hma loh chuan thangah a khung ang che.
9 Aw ka fapa! hmeichhe incheina leh hriak rimchhia, a thlarauah hmuhsit leh â tak chu duh suh. I ta engkim i pe emaw, i kuta awm chu i pe a, sualah a thlem che a, Pathian a thinur che a nih chuan, i chung a pik e.
10 Aw ka fapa! almond thing angin awm suh u, thing zawng zawng hmaah hnah a chhuah a, a hnuah ei theih rah a chhuah thin a, mahse, thing zawng zawng hmaa ei tur rah chhuahtu leh a hnua hnah chhuak thin mulberry thing ang ni zawk rawh.
11 Aw ka fapa! i lu nghat la, i aw chu ti nem la, zah takin awm la, kawng dik zawh la, mi â suh. Tin, i nuih lai pawhin i aw ti sang suh, aw ring tak hmanga in sak ni se, sabengtung chuan nitin in tam tak a sa ang; tin, chakna hmanga buhfai chu khalh ni ta se, buhfai chu sanghawngsei kekawr hnuaiah chuan a la chhuak ngai lo vang.
12 Aw m fapa! mi fing nena lung hlih hi mi pawi tak nena uain in ai chuan a tha zawk.
13 Aw ka fapa! Mi fel thlanah i uain chu leih la, mi hriat loh leh hmuhsitte nen in suh.
14 Aw ka fapa! mi fing Pathian ṭih leh anmahni anga awmte chu vuan tlat la, mi hre lo hnaih suh, chutilochuan amah ang i lo ni ang a, a kawngte i zir ang.
15 Aw ka fapa! comrade emaw, ṭhian emaw i neih hunah chuan enchhin la, chumi hnuah comrade leh friend-ah siam rawh; fiahna nei lovin fak suh u; tin, finna tlachham mi hnenah chuan i thusawi tichhe suh.
16 Aw ka fapa! pheikhawk pakhat i kea a awm laiin, hling chungah chuan kal la, i fapa tan leh i chhungte leh i fate tan kawng siam la, tuifinriat leh a tuipuiah a kal hmain i lawng chu nghet takin siam la, a pil hma chuan a pil thei lo chhanchhuah a ni.
17 Aw ka fapa! mi hausain rul a ei chuan,--"A finna vang a ni," an ti a, mi retheiin a ei chuan mipui chuan, "A riltam a\angin," an ti bawk.
18 Aw ka fapa! i ni tin chaw leh i thil neihah a lungawi a, mi dang ta chu a duh lo.
19 Aw ka fapa! Mi â chu ṭhenawmah awm suh la, a hnênah chhang ei suh la, i ṭhenawmte chhiatnaah chuan hlim suh. I hmelmain a tihsual che chuan ngilneihna lantir rawh.
20 Aw ka fapa! Pathian ṭih mi chu i ṭih la, chawimawi rawh.
21 Aw ka fapa! mi hriat loh chu a tlu a, a tlu a, mi fing chu tlu mah se, a nghing lo va, tlu pawhin a tho thuai a, a damloh chuan a nun a enkawl thei a ni. Mahse mi hriat loh, mi â erawh chu a natna atan chuan damdawi a awm lo.
22 Aw ka fapa! miin nangmah aia hnuaihnung zawkin a rawn hnaih che chuan hmalam pan la, amah hmu turin kal la, ding rengin, a rul thei lo che a nih chuan a Lalpa chuan a thungrul ang che.
23 Aw ka fapa! i fapa chu vuak suh, i fapa hruihrual chu huana buhfai ang a ni a, tangka bawm hmui khih ang a ni a, sakawlh phuar ang a ni a, kawngka khar ang a ni bawk.
24 Aw ka fapa! i fapa chu sualna lakah khap la, i chungah a hel a, mipui zingah hmuhsitna a thlen hma che a, kawngpuiah leh mipui zingah i lu i khai a, a thiltih sual avanga hrem i nih hmain nungchang zirtir rawh.
25 Aw ka fapa! bawngpa thau tak, hmai vun nei la, sabengtung lian tak, a ke lian tak nei la, bawngpa ki lian tak nei la, mi fimkhur nen inṭhian hek suh la, bawih inhnialna nei emaw, bawihnu rukru emaw, i thil tih zawng zawng avang hian la rawh an tân an tichhe dâwn a ni.
26 Aw ka fapa! i nu leh pate ânchhe lawh che suh se, Lalpa chu an chungah lawm rawh se; tih a ni si a, "A pa emaw, a nu emaw hmusittu chuan thihnain thi rawh se (sual thihna ka sawina a ni); tichuan, a nu leh pa chawimawitu chuan a dam chhung leh a dam chhung a sei ang a, thil tha zawng zawng a hmu ang," tih a ni si a. " "

27 Aw ka fapa! ralthuam tel lovin kawngpuiah kal suh, hmelmain engtikah nge a hmachhawn ang che, a tan i inpeih theih nan i hre lo.
28 Aw ka fapa! thing hring, hnah nei lo, thang lo angin awm suh la, a hnah leh a hnah hring hring ang mai ni zawk rawh; Nupui leh fa nei lo mipa chu khawvêla mualpho leh an huat, hnah nei lo leh rah nei lo thing ang maiin a awm si a.
29 Aw ka fapa! kawngpui sira thing rah tha tak, a rah kal tlang zawng zawngin an ei vek ang maiin awm la, thlaler ramsa te chu a thla hnuaiah an chawl a, a hnah an ei thin.
30 Aw ka fapa! beram tin, a kawng a\anga vakvai leh a \hiante chu savawm ei tur an lo ni ta a ni.
31 Aw ka fapa! "Ka pu chu mi â a ni a, kei pawh mi fing ka ni," ti suh la, hriat lohna leh âtna thusawi chu sawi suh, chutilochuan a hmuhsit i ni ang.
32 Aw ka fapa! chhiahhlawhte zinga mi ni suh, an lalte'n, "Kan lakah kal bo rawh," an tihte zinga mi ni suh, "min hnaih la, hnaih rawh," an tihte zinga mi ni zawk rawh.
33 Aw ka fapa! a ṭhianpa hmaah i bawih chu fawp suh, a tâwpah chuan an zînga tu nge hlu ber ang tih i hre lo.
34 Aw ka fapa! I Lalpa siamtu che chu hlau suh, chutilochuan i hmaah a ngawi reng ang.
35 Aw ka fapa! i tawngkam mawi takin siam la, i lei ti thlum la; i thianpa chu i kea ke pen phal suh, chutilochuan i hnute chu hun dangah a rap dah ang che.
36 Aw ka fapa! mi fing chu finna thuin i vuak chuan, chu chu a rilruah mualphona fiah lo ang maiin a inkhuar ang; nimahsela, mi hriat lohte chu tiang hmanga i chil chuan a hrethiam lo vang a, a hre lo vang.
37 Aw ka fapa! i mamawh avânga mi fing i tirh chuan thupek tam tak pe suh, i duh angin i hna a thawk dâwn si a: mi â i tirh chuan thupek suh la, nangmah ngeiin kal la, i sumdâwng chu ti rawh, i tih chuan thu pe la, i duhzawng a ti lo vang. Sumdawnna lama an tirh che chuan tihlawhtling thuai rawh.
38 Aw ka fapa! nang aia chak zawk hmêlma siam suh, ani chuan i tehfung a la ang a, a phuba pawh a la ang che," a ti a.
39 Aw ka fapa! i thil neihte i pêk hmain i fapa leh i chhiahhlawh chungchâng chu fiah la, chutilochuan an boral mai ang; kut khat nei chu mi fing leh hre lo pawh ni se, mi fing an ti a, kut ruak nei chu mi fingte lalber pawh ni se, mi rethei, mi fing lo an ti bawk si a.
40 Aw ka fapa! Colocynth ka ei a, aloe ka ei a, retheihna leh tlakchhamna aia thlum zawk ka hmu lo.
41 Aw ka fapa! i fapa chu a chhûngkaw enkawlnaah a ṭhat theih nân sum khawlkhawm leh rilṭâm zirtîr rawh.
42 Aw ka fapa! mi fingte tawng zirtîr suh u, a tân phurrit a ni dâwn si a.
43 Aw ka fapa! i dinhmun chu i ṭhian hnênah lantîr suh, chutilochuan a hmuhsit i ni ang.
44 Aw ka fapa! mitdelna aiin thinlung mitdelna chu a pawi zawk a ni, mitdelna chu tlem tlemin a kaihruai thei a, mahse thinlung mitdelna erawh chu kaihhruai a ni lo va, kawng dik a chhuahsan a, kawng dik lo takin a kal ta a ni kawng.
45 Aw ka fapa! mi pakhat kea tlu chu a lei a tlu ai chuan a tha zawk.
46 Aw ka fapa! ṭhian hnai zawk chu unau ṭha zawk, hla taka awm ai chuan a ṭha zawk.
47 Aw ka fapa! mawina chu a bo a, zirlai erawh a awm reng a, khawvel hi a tlahniam a, engmah lo a lo ni ta a, hming tha erawh chu engmah lo a lo ni lo va, a bo lo bawk.
48 Aw ka fapa! chawlhna nei lo mi, a thihna chu a nunna aiin a tha zawk; tin, zai ri aiin tap ri a tha zawk a; lungngaihna leh ṭah hi Pathian ṭihna a awm chuan hla leh lawmna thawm ai chuan a ṭha zawk si a.
49 Aw ka fa! i kuta vawk kekawr chu i ṭhenawm bêl chhunga hruihrual ai chuan a ṭha zâwk a; i bula beram chu hla taka bawngpa aiin a tha zawk; i kuta savawm pakhat chu savawm sangkhat thlawk ai chuan a tha zawk; tin, retheihna khawlkhawm chu ei tur tam tak theh darh ai chuan a tha zawk; tin, sakeibaknei nung chu sakeibaknei thi aiin a tha zawk; tin, savun pound khat chu hausakna pound khat aiin a tha zawk, rangkachak leh tangkarua ka sawina a ni; rangkachak leh tangkarua chu leia thup bo leh khuh a ni a, hmuh theih a ni lo; mahse, savun chu bazarah a awm reng a, hmuh theih a ni a, a hatu tan chuan mawina a ni.
50 Aw ka fapa! hausakna tlemte chu hausakna darh zau ai chuan a tha zawk.
51 Aw ka fapa! mi rethei thi ai chuan ui nung a tha zawk.
52 Aw ka fapa! mi hausa, suala thi ai chuan mi rethei, thil dik ti thin chu a tha zawk.
53 Aw ka fapa! i thinlungah thu pakhat vawng la, chu chu i tan a tam ang a, fimkhur rawh i thian thuruk i puan chhuah loh chuan.
54 Aw ka fapa! i thinlunga i remruat hma loh chuan i kâ aṭangin thu pakhat mah chhuak suh se. Tin, mi inhnialna inkarah ding suh, thu tha lo a\angin inhnialna a lo chhuak a, inhnialna a\angin indona a lo chhuak a, indona a\angin indona a lo chhuak bawk a, tin, thuhretu i ni ang; nimahsela chuta tang chuan tlan la, chawl rawh.
55 Aw ka fapa! nangmah aia chak zawk tuar suh la, dawhtheihna thlarau te, chhelna te, nungchang dik te nei la, chu aia tha zawk a awm lo.
56 Aw ka fapa! i ṭhian hmasa chu hua suh, a pahnihna chu a rei lo mai thei.
57 Aw ka fapa! a hrehawmnaah mi retheite tlawh la, Sultan hmaah a chanchin sawi la, sakeibaknei kâ ata chhanchhuak turin i taima ang che.
58 Aw ka fapa! i hmêlma thihnaah chuan lawm suh, rei lo tê hnuah a ṭhenawm i ni tawh ang a, nuihzattu che chu i zah ang a, i chawimawi ang a, chibai bûkin a hnênah i awm hmasa ang.
59 Aw ka fapa! vanah tui a ding reng a, savawm dum chu a var a, murra chu khawizu ang maiin a thlum chuan, mi hre lo leh mi âte chuan an hrethiam ang a, an fing thei ang.
60 Aw ka fapa! fing i duh chuan dawt sawi lohah i lei khap la, rukruk lakah i kut khap la, thil tha lo en lo turin i mit khap la; tichuan mi fing tia koh i ni ang.
61 Aw ka fapa! mi fing chuan tiangin vuak che sela, Mi â erawh chuan damdawi tui takin hriak thih suh se. I tleirawl laiah inngaitlawm la, i tar hunah chawimawiin i awm ang.

62 Aw ka fapa! a thiltihtheihna niah chuan mi tumahin an do hek lo va, a tuilian lai pawhin lui an do hek lo.
63 Aw ka fapa! nupui inneihnaah chuan hmanhmawh suh, a tha a nih chuan, ‘Ka pu, ka tan thilpek pe rawh’ a ti dawn si a; tin, a damlo a nih chuan a chhantu chu a rate ang.
64 Aw ka fapa! tu pawh a incheinaah a mawi a, a thusawiah pawh a inang vek a; tin, a incheina lama hmel chhe tak nei chu a thusawiah pawh chutiang bawk chu a ni.
65 Aw ka fapa! rukru i tih chuan Sultan hnenah hriattir la, a chanvo pe la, a hnen atanga chhanchhuah i nih theih nan, chuti lo chuan thinrimna i tuar dawn si a.
66 Aw ka fapa! a kut lungawi leh khat chu ṭhian siam la, a kut khar leh riltam chu ṭhian siam suh.
67 Lal emaw, a sipaite emaw pawh him theihna tur thil pali a awm a, chungte chu: vizier-in a tihduhdahna te, leh sawrkâr ṭha lo te, leh duhthlanna tihdanglam te, leh a thupui chunga thuneihna (tyranny) te tin, thup theih loh thil pali: mi fing te, mi â te, mi hausa te, mi rethei te.'

BUNG 3-NA

Ahikar hian state thila active taka a telna aṭangin a chawlhsan. A thil neihte chu a farnu phatsantu hnenah a hlan ta a ni. Hetah hian lawmthu sawi lo profligate chu forgerer a nih dan chanchin mak tak chu a awm. Ahikar-a inzawmkhawm tumna fing tak chuan thi tura thiam loh chantir a ni. Ahikar tawp lam niin a lang.
1 Chutiang chuan Haiqâr-a chuan a sawi a, a farnu fapa Nadan hnena heng thupek leh thufingte hi a sawi zawh chuan a vawng reng ang tih a ngaihtuah a, chu ai chuan a chungah hahna leh hmuhsitna leh nuihzatna a lantir tih a hre lo.
2 Chumi hnuah chuan Haiqâr chu a inah a ṭhu reng a, a thil neih zawng zawng te, bawih te, bawihnu te, sakawr te, ran te, leh a thil neih leh a neih zawng zawng te chu Nadan hnenah a pe vek a; tin, thupek leh khap theihna chu Nadan kutah a awm reng bawk.
3 Tin, Haiqâra chu a inah chawlh hahdam takin a ṭhu a, a chang chuan Haiqâra chu a kal a, lal hnênah a zah a, a haw leh ta a.
4 Tin, Nadan chuan thupek leh khap theihna chu a kutah a awm tih a hriat chuan Haiqâra dinhmun chu a hmusit a, a nuihzat a, a lo lan apiangin, ‘Ka u Haiqâr chu a dotage-ah a awm a, . tin, tunah chuan engmah a hre tawh lo.'
5 Tin, bawihte leh bawihnu te chu a vuak tan a, sakawr leh sanghawngsei te chu a hralh a, a pa Haiqâr-a thil neih zawng zawng nen chuan a hmang ral ta a ni.
6 Tin, Haiqâr-a chuan a chhiahhlawhte leh a chhûngte chu a khawngaih lo tih a hriat chuan a tho va, a in aṭangin a hnawtchhuak a, lal hnênah a thil neihte leh a ei tûr a theh darh thu hrilh tûrin a tir a.
7 Tin, lal chu a tho va, Nadan chu a ko va, a hnênah: ‘Haiqâr-a chu a hrisel lai chuan tumahin a thil neihte, a chhûngte, a thil neihte chungchâng an thunun lo vang,’ a ti a.
8 Tin, Nadan-a kut chu a u Haiqâra leh a bungrua zawng zawng lak ata laksak a ni a, chutih lai chuan a lût lo va, a chhuak lo va, chibai a bûk hek lo.
9 Chutichuan, Haiqâra chuan a farnu fapa Nadan-a nena an thawhrimna chu a sim a, a lungngai êm êm zui ta a ni.
10 Tin, Nadan chuan unaupa naupang zawk Benuzârdân a nei a, chutichuan Haiqâra chuan Nadan aiah a hruai a, chawimawiin a enkawl a, a chawimawi ta a ni. Tin, a thil neih zawng zawng chu a pe a, a in hotuah a ruat ta a.
11 Tin, Nadan-a chuan thil thleng chu a hriat chuan inhuatna leh thiknain a man a, amah zawttu zawng zawng hnenah a phunnawi tan a, a pa u Haiqâr-a chu a nuihzat a, ‘Ka pa u chuan a in ata min hnawtchhuak a, a hnawtchhuak ta a ni ka unaupa chu ka duh zawk a, mahse Pathian Chungnungbera chuan thiltihtheihna min pek chuan thah vanduaina chu a chungah ka thlen ang.'
12 Tin, Nadan chuan a tâna tlukna tûr a ruahman chu a ngaihtuah chhunzawm zêl a. Tin, rei vak lo hnuah Nadan chuan a rilruah a han hawi let a, Persia lal Mi fing Sa fapa Akisa hnenah lehkha a ziak a, heti hian a sawi.
13 ‘Assuria leh Ninevi lal Senakeriba hnen atangin remna leh hriselna leh chakna leh chawimawina te, a vizier leh a secretary Haiqâr hnen atangin i hnenah, Aw lal ropui tak! Nang leh kei inkarah hian pence awm rawh se.
14 Tin, he lehkha hi i hnena a lo thlen hunah, Nisrîn phaiah te, Assuria ramah te, Ninevi khuaah te i kal thuai chuan, indona tel lovin, indona tel lovin ram chu ka pe ang che.’ tiin a sawi.
15 Tin, Aigupta lal Pharaoa hnênah Haiqâra hmingin lehkha dang a ziak leh bawk a. ‘Aw lal chak tak, nang leh kei inkarah hian remna awm rawh se!
16 He lehkha a thlen hunah hian i tho a, Assuria leh Ninevi khuaah Nisrîn phaiah i kal chuan, indona tel lovin, indona tel lovin ram chu ka pe ang che,’ a ti a.
17 Tin, Nadan ziak chu a pa u Haiqâra ziak ang a ni.
18 Chutichuan, lehkha pahnih chu a phuar a, a u Haiqâra chhinchhiahnain a chhinchhiah a; chuti chung pawh chuan lal inah chuan an awm ta a ni.
19 Tichuan a kal a, lal hnen atangin chutiang bawk chuan a pa u Haiqâr hnenah lehkha a ziak a: ‘Ka Vizier, ka Secretary, ka Chancellor, Haiqâr tan remna leh hriselna pe rawh se.
20 Aw Haiqâr, he lehkha hi i hnena a lo thlen hunah, i hnena sipai awm zawng zawngte chu ko khawm la, incheina leh chhiar danah famkim ni sela, ni nga ni chuan Nisrîn phaizawlah ka hnenah rawn hruai rawh.
21 Chutah chuan i lam pana lo kal mi i hmuh hunah, hmanhmawh la, sipaite chu mi bei tûr hmêlma angin min beitîr ang che, kan chakna an hmuh theih nân Aigupta lal Pharaoa palaite chu ka hnênah ka nei a ni sipai leh min hlau mai rawh se, kan hmelma an ni a, min hua a ni,’ tiin a sawi.
22 Chutichuan, lehkha chu a seal a, lal chhiahhlawh pakhatin Haiqâra hnênah a thawn a. Tin, lehkhathawn dang a ziah chu a la a, lal hmaah a theh darh a, a chhiarsak a, chhinchhiahna chu a entir a.

23 Tin, lal chuan lehkhaa thu awm chu a hriatin a buai hle a, thinurna nasa tak leh nasa takin a thinur a, ‘Aw, ka finna ka lantir ta! Haiqâr-a chungah eng nge ka tih a, heng lehkhate hi ka hmêlmate hnêna a ziahsak hi? Hei hi a tana ka hlawkna tur a hnen atanga ka lawmman dawn em ni?’ a ti a.
24 Tin, Nadan chuan a hnênah, ‘Aw lal, lungngai suh! thinrim hek suh, Nisrîn phaiah chuan kal ila, thawnthu chu a dik leh dik loh i en ang u.'
25 Tin, Nadan chu a ni nga niah a tho va, lal leh sipaite leh vizier chu a hruai a, thlalerah Nisrîn phaiah an kal ta a. Tin, lal chuan a han en a, ngai teh! Haiqâr leh sipaite chu an insiamrem ta a.
26 Tin, Haiqâra chuan lal chu chutah chuan a awm tih a hriat chuan a rawn hnaih a, sipaite chu indonaa awm ang maia kal tûr leh lehkhaa hmuh angin lal do tûra indo tûrin a chhinchhiahna a pe a, Nadan-a’n eng khur nge a laih tih a hre lo ani.
27 Tin, lal chuan Haiqâr thiltih a hmuh chuan lungkhamna te, hlauhna te, buaina te chuan a man a, thinurna nasa takin a thinur ta a.
28 Tin, Nadan chuan a hnênah, ‘Aw ka pu lal, i hmu em! he mi rethei hian eng nge a tih? mahse, thinrim suh la, lungngai hek suh, lungngai hek suh, i inah kal la, i lalṭhutthlenga thu la, Haiqâr-a chu kawrfual khirh leh khaidinga khin i hnenah ka rawn hruai ang a, i hmêlma chu thawhrimna tel lovin ka hnawtchhuak ang che.'
29 Tin, lal chu Haiqâr-a chungah thinrim takin a lalṭhutphahah a kîr leh a, a chungchângah engmah a ti lo. Tin, Nadan chu Haiqâr-ah a kal a, a hnenah, ‘W’allah, Aw ka pa u! Lal chuan lawmna nasa takin a lawmpui che a, thupek a pek che i tih avangin lawmthu a sawi bawk che a ni.
30 Tin, tûnah chuan sipaite chu an hna thawk tûra i chhuahtîr a, i hnungah i kut khir chungin a hnêna i lo kal theih nân, Pharaoa palaite’n hei hi an hmuh theih nân leh lal a nih theih nân, i hnênah mi tîr ta a ni anmahni leh an lal hlauh tak a ni.'
31 Chutichuan Haiqâra chuan, ‘Ngaithla chu thu awih a ni,’ a ti a. Tin, a tho nghal a, a kut chu a hnungah a khih a, a ke chu chaidin a khih a.
32 Tin, Nadan chuan a hruai a, lal hnênah a kal ta a. Tin, Haiqâr-a chu lal hmaah a luh chuan leiah chuan a hmaah chibai a buk a, lal hnenah thuneihna leh nunna chatuan atan a duh a ni.
33 Chutichuan lal chuan, ‘Aw Haiqâr, ka Secretary, ka thil tih dan bawrhsap, ka Chancellor, ka State roreltu, he thil tenawm tak hmanga lawmman min pek che hi i chungah eng thil sual nge ka tih min hrilh rawh,’ a ti a.
34 Tichuan, a lehkha ziak leh a chhinchhiahna nên lehkhate chu an entîr a. Tin, Haiqâr-a’n chu chu a hmuh chuan a ke ruhte chu a khur a, a lei pawh a khih nghal vek a, hlauhna a\angin thu pakhat mah a sawi thei lo va; mahse, lei lam hawiin a lu a nghat a, a bengchheng ta a ni.
35 Tin, lal chuan chu chu a hmuh chuan chu thil chu a hnen atanga lo chhuak a ni tih a hre chiang hle a, a tho nghal a, Haiqâr thah tur leh khawpui pawnah khandaih hmanga a kawr chu vuak turin thu a pe nghal a.
36 Chutichuan Nadan chu a au va, ‘Aw Haiqâr, aw hmêl dum! lal chunga he thil tih hi i ngaihtuahna emaw, i thiltihtheihna emaw hian eng nge a hlawkpui ang che?'
37 Hetiang hian thawnthu sawitu chuan a sawi. Tin, khandaih hmangtu hming chu Abu Samîk a ni. Tin, lal chuan a hnenah, ‘Aw khandaih khalhtu! tho la, kal la, a in kawngka bulah Haiqâr-a kawr chu hrual la, a lu chu a taksa a\angin tawng za zeta hlaah paih rawh.'
38 Chutichuan, Haiqâr chu lal hmaah chuan a bawkkhup a, ‘Ka pu lal chu kumkhuain nung rawh se! tin, mi thah i duh chuan i duhzawng chu hlen chhuak rawh se; tin, ka sual lo tih ka hria a, mi sual bas chu a sualna chhanna pe turin; chuti chung pawh chuan, Aw ka pu lal! Nang leh i ṭhiante hi ka ngen a che, khandaih neitu chuan ka ruang hi ka bawihte hnenah pe turin phalsak la, min phum theih nan, i bawih chu i inthawina ni rawh se.'
39 Lal chu a tho va, khandaih kengtu chu a duh ang zêlin ti tûrin thu a pe a.
40 Tin, a chhiahhlawhte chu Haiqâra leh khandaih kengtu chu man a, saruaka kal turin thu a pe nghal a.
41 Tin, Haiqâr-a chuan thah a nih tur thu a hriat chian chuan a nupui hnenah a tir a, a nupui hnenah, ‘Lo chhuak la, min lo hmuak la, i hnenah nula thianghlim sangkhat awm sela, puan dum leh puan sen inthuam rawh,’ a ti a ka thih hmaa ka tan an tap theih nan silk.
42 Tin, khandaih kengtu leh a chhiahhlawhte tân dawhkan buatsaih rawh. Uain tam tak chawhpawlh la, an in theih nan.'
43 A thupêk zawng zawng chu a ti ta a. Tin, a fing hle a, a fing hle a, a fing hle bawk. Tin, zahngaihna leh zirlai awm thei zawng zawng chu a inzawm khawm bawk.
44 Tin, lal sipaite leh khandaih kengtu chu an lo thlen chuan dawhkan siam fel leh uain leh viand mawi tak takte chu an hmu a, an ei a, an ruih thlengin an ei a.
45 Chutichuan Haiqâra chuan khandaih kengtu chu pawl hrang hrang a\angin a hruai hrang a, ‘Aw Abu Samîk, Senakeriba pa lal Sarhadum-a’n thah a duh che khan ka man che a, hmun khatah ka thup che tih i hre lo em ni?’ a ti a lal thinurna chu a reh a, a dil che a ni maw?
46 Tin, a hmaa ka hruai che chuan a lawm che a;
47 Tin, lal chuan ka chungchângah a sim ang a, ka tihhlum avângin thinurna nasa takin a thinur ang tih ka hria.
48 Ka sual lo si a, a lal inah a hmaa mi i hlan hunah chuan vanneihna nasa tak i tawk ang a, ka farnu fapa Nadan chuan mi bum a, he thil tha lo tak hi ka chungah a ti tih i hria ang lal chuan mi thah chu a sim ang; tin, tunah chuan ka in huanah hian cellar ka nei a, chu chu tumahin an hre lo.
49 Ka nupui hriatnain chutah chuan mi thup rawh. Tin, lung inah hian bawih thah tlak ka nei bawk.
50 Amah chu hruai chhuak la, ka thawmhnaw inthuam la, chhiahhlawhte chu an ruih hunah that turin thu pe rawh. Tu nge an that tih an hre lovang.
51 Tin, a lu chu a ruang ata tawng za a hlaah a paih a, a ruang chu ka bawihte hnenah an phum theih nan pe rawh. Tin, ro hlu tak ka hnenah i khawl khawm tawh ang.

52 Chutah khandaih khalhtu chuan Haiqâr-a thupek angin a ti a, lal hnenah chuan, ‘I lu chu chatuanin nung rawh se,’ a ti a.
53 Chutichuan Haiqâr-a nupui chuan a tâna a tâwk chu kar tin inthupna hmunah a hnênah a thlah a, chu chu amah chauh lo chu tumahin an hre lo.
54 Tin, Haiqâr-a Mi fing chu thah a nih dan leh a thih dan chanchin chu hmun tinah an sawi chhuak a, an sawi nawn leh a, an thehdarh a, chu khawpuia mi zawng zawng chuan an lungngai ta a ni.
55 Tin, anni chu an tap a, ‘Aw Haiqâr, i tan a pilh e! leh i zirlai leh i zahngaihna avangin! Nang leh i hriatna hi a va lungchhiatthlak tak em! Nang ang mi dang khawiah nge hmuh theih ang? tin, khawiah nge mi fing, mi thiam, rorel thiam, i hmun luah thei tur khawpa nangmah ang chi hi a awm theih ang?’ tiin a sawi a.
56 Nimahsela lal chuan Haiqâr chungchâng chu a sim a, a simna chuan engmah a ti thei lo.
57 Chutichuan, Nadan chu a ko va, a hnênah, ‘Kal la, i ṭhiante chu hruai la, i pa Haiqâr-a chu lungngaihna leh ṭahna siam la, a hriatrengna chu chawimawiin, tih dan pangngai angin a tan tap rawh,’ a ti a.
58 Nimahsela, Nadan, mi â te, hriat loh te, thinlung khauh tak te chu a pa inah a va kal chuan a tap lo va, a lungngai lo va, a ṭap hek lo va, mi thinlung nei lo leh mi râpthlâk tak takte chu a ko khâwm a, eiin a in ta zâwk a.
59 Tin, Nadan chuan Haiqâr-a chhiahhlawhte leh bawihte chu a man ṭan a, a phuar a, a tihduhdah a, a hnawih nasa hle a.
60 Tin, a pa u nupui, a fapa anga enkawltu chu a zah lo va, a bula sualah tlu lut turin a duh zawk a ni.
61 Nimahsela Haiqâr-a chu inthupna hmunah a lo hrual tawh a, a bawihte leh a ṭhenawmte tap ri chu a hria a, Pathian Chungnungbera, Khawngaihtu chu a fak a, lawmthu a sawi a, Pathian Chungnungbera chu a tawngtai fo va, a ngen fo bawk .
62 Tin, khandaih kengtu chu inthupna hmun lai takah chuan Haiqâr-ah a lo kal ṭhin a; Tin, a thlamuan a, chhanchhuahna a duhsak bawk.
63 Tin, ram dangah Haiqâra mi fing chu thah a nih thu an sawi chuan lal zawng zawng chu an lungngai a, lal Senakeriba chu an hmusit a, thufing siamtu Haiqâra chu an tap ta a.

BUNG 4-NA

"Sphinx-a Riddles te chu." Ahikar-a chunga thil thleng tak tak chu. A lo kir lehna.
1 Tin, Aigupta lal chuan Haiqâra chu thah a nih ngei a hriat chian hnu chuan a tho va, lal Senakeriba hnênah lehkha a ziak a, chutah chuan ‘remna leh hrisêlna leh chakna leh chakna leh chawimawina, i tâna a bîk taka kan duh chu’ a hriat nawntîr a. ka unaupa duh tak, lal Senakeriba.
2 Lei leh van inkara kulhpui siam ka duh fo tawh a, nangmah atanga mi fing, fing tak ka tan sa turin leh ka zawhna zawng zawng min chhang tur leh ka neih theih nan nangmah atanga mi fing tak, mi tirh ka duh che a ni chhiah leh Assuria ram custom duties chu kum thum chhung atan a ni.'
3 Tichuan, lehkha chu a chhinchhiah a, Senakeriba hnênah a thawn a.
4 A la a, a chhiar a, a vizier-te leh a lalram mi ropuite hnenah a pe a, anni chu an buai a, an zak a, thinurna nasa takin a thinrim a, a thiltih dan tur chu a ngaihtuah buai hle a ni.
5 Chutichuan, putarte, mi fingte, mi fingte, philosopher-te, dawithiamte, arsi lam thiamte, an rama awm zawng zawngte chu a ko khâwm a, lehkha chu a chhiar a, an hnênah, ‘In zîngah tuin nge duh ang,’ a ti a Aigupta lal Pharaoa hnênah kal la, a zawhnate chu chhâng rawh?’ tiin.
6 Tin, anni chuan a hnênah, ‘Aw kan pu lal! i lalram chhungah hian heng zawhnate hi hre chiangtu an awm lo tih hria la, i vizier leh secretary Haiqâr tih loh chu.
7 Keini erawh chu, a farnu fapa Nadan a nih loh chuan, a finna zawng zawng leh a zirna zawng zawng leh a hriatna zawng zawng a zirtîr si a. I hnenah ko rawh, he kawngkhar khauh tak hi a phelh mai thei a ni.'
8 Chutichuan lal chuan Nadan chu a ko va, a hnênah, ‘He lehkha hi en la, a chhûnga thil awmte hi hrethiam rawh,’ a ti a. Tin, Nadan chuan a chhiar chuan, ‘Aw ka pu! van leh lei inkarah tuin nge kulh siam thei ang?’ tiin a sawi a.
9 Tin, lal chuan Nadan thusawi chu a hriatin lungngaihna nasa tak leh nasa takin a lungngai a, a lalṭhutphah ata chu a chhuk a, vut-ah chuan a ṭhu a, Haiqâr-a chungah chuan a tap a, a tap ta a.
10 ‘Aw ka lungngaihna! Aw Haiqâr, thuruk leh thufing hre chiangtu! i tan ka chung a pik e, Aw Haiqâr! Aw ka ram zirtirtu leh ka ram roreltu, nang ang hi khawiah nge ka hmuh ang? Aw Haiqâr, Aw ka ram zirtirtu, khawiah nge ka hawi ang che? i tan ka chung a pik e! engtin nge ka tihchhiat che! tin, mipa â, hriat loh, hriatna nei lo, sakhaw nei lo, mipa nihna nei lo thusawi chu ka ngaithla a.
11 Ah! tin, keimah tan pawh Ah! tuin nge vawi khat chauh min pe thei ang che, a nih loh leh Haiqâr a dam tih thu min rawn thlen thei ang? tichuan, ka ram chanve chu ka pe ang.
12 Hei hi ka tan khawi atanga lo chhuak nge? Ah, Haiqâr! vawi khat chauh ka hmu thei che a, nangmah en rengin ka hlim thei ang che.
13 Ah! Aw i tana ka lungngaihna chu engtik lai pawhin! Aw Haiqâr, engtin nge ka that che! tin, thu tawp ka hmuh hma loh chuan i chungchângah ka awm lo.'
14 Tin, lal chu zan tin a tap ṭhîn a. Tin, khandaih neitu chuan lal thinurna leh Haiqâr chunga a lungngaihna a hmuh chuan a thinlung chu a lam hawiin a nêm ta a, a hmaah chuan a rawn hnaih a, a hnenah chuan:
15 ‘Aw ka pu! i chhiahhlawhte chu ka lu tansak turin thu pe rawh.' Chutah lal chuan a hnenah: ‘I chung a pik e, Abu Samîk, eng nge i tihsual?’ a ti a.
16 Tin, khandaih kengtu chuan a hnênah, ‘Aw ka pu! bawih zawng zawng, a pu thu kalh zawnga thil ti apiang chu tihhlum an ni a, kei pawhin i thupek kalh zawngin ka che a ni,’ a ti a.

17 Lal chuan a hnênah a ti a. 'I chung a pik e, Aw Abu Samîk, eng thilah nge ka thupek kalh zawnga thil i tih?'
18 Tin, khandaih kengtu chuan a hnênah, ‘Aw ka pu! Haiqâr thah turin thu min pe a, a chungchangah i sim dawn tih ka hria a, thil dik lo tih a ni tih ka hria a, hmun khatah ka thup a, a bawih pakhat ka that a, tunah chuan a him tawh a ni tuikhuah a siam a, min thupek chuan i hnenah ka rawn hruai ang,’ a ti a.
19 Lal chuan a hnênah a ti a. ‘Aw Abu Samîk, i chung a pik e! min nuihzat a, i pu ka ni.'
20 Tin, khandaih kengtu chuan a hnênah, ‘Ni lo, i lu nunnain ni lo, Aw ka pu! Haiqâr hi a him a, a nung reng bawk.'
21 Tin, lal chuan chu thu chu a hriatin, chu thu chu chiang takin a hria a, a lu chu a inbual a, lawmna avângin a chau a, Haiqâr rawn hruai tûrin thu a pe a.
22 Tin, khandaih kengtu hnênah chuan, ‘Aw chhiahhlawh rintlak! i thusawi chu a dik a nih chuan ka tihausa duh che a, i ṭhian zawng zawng aia zahawmna chu ka chawisang ang che.'
23 Tin, khandaih kengtu chu Haiqâra in a thlen thlengin hlim takin a kal ta a. Tin, inthupna kawngkhar chu a hawng a, a chhuk a, Haiqâr chu thuin Pathian fak leh lawmthu sawiin a hmu a.
24 Tin, ani chuan, ‘Aw Haiqâr, hlimna leh hlimna leh lawmna nasa ber ka rawn keng tel a ni!’ tiin a au va.
25 Tin, Haiqâr-a chuan a hnênah, ‘Aw Abu Samîk, eng chanchin nge ni?’ a ti a. Tin, a tir atanga a tawp thlengin Pharaoa chanchin zawng zawng a hrilh vek a. Tichuan a hruai a, lal hnenah chuan a kal ta a.
26 Tin, lal chuan a en chuan a tlachham hle tih a hmu a, a sam chu ramsa ang maiin a sei a, a naute chu mupui kephah ang maiin a sei a, a taksa chu vaivutin a bawlhhlawh tih a hmu a, a hmel rawng chu a danglam tawh a, a bo tawh bawk a, tunah chuan vut ang mai a ni ta.
27 Tin, lalin a hmuh chuan a lungngai a, a tho nghal a, a kuah a, a fawp a, a tap a, ‘Pathian fakin awm rawh se! ka hnena hruai kir lehtu che.'
28 Tichuan, ani chuan a thlamuan a, a thlamuan a. Tin, a kawrfual chu a phelh a, khandaih kengtu chu a ha a, a chungah a khawngaih hle a, hausakna nasa tak a pe a, Haiqâr chu a chawlhtir ta a ni.
29 Chutichuan, Haiqâra chuan lal hnênah, ‘Ka pu lal chu kumkhuain nung rawh se! Chungte chu khawvel fate thiltih ni rawh se. Ka innghahna tur palm thing ka enkawl a, a sir lamah a bawkkhup a, min paih thla ta a ni.
30 Nimahsela, Aw ka Lalpa! i hmaah ka lo inlan tawh avângin, ngaihsak suh che! Tin, lal chuan a hnênah: ‘Pathian chu fakin awm rawh se, a khawngaih che a, thil tihsual i ni tih hriain, a chhandam che a, thah ata a chhanchhuak che a ni.
31 Nimahsela, inbualna lum lamah kal la, i lu hrual la, i nawpte chu tan la, i thawmhnaw thlak la, ni sawmli chhung chu intihhlimna la, i chungah thil ṭha i tih theih nân leh i dinhmun leh i hmai rawng i siam ṭhat theih nân i hnenah a lo kir leh mai thei.'
32 Chutichuan lal chuan a kawr man to tak chu a phelh a, Haiqâr chu a ha a, Haiqâra chuan Pathian hnênah lâwmthu a sawi a, lal hnênah chibai a bûk a, Pathian Chungnungbera fak chungin hlim tak leh hlim takin a awmna lamah a kal ta a.
33 Tin, a chhûngte chu a hnênah an lâwm a, a ṭhiante leh a dam tih hre apiangte chu an lâwm bawk a.

BUNG 5-NA

"Riddles" tih lehkhabu chu Ahikar hnenah a entir a. Tlangvalte chu rulpui chungah an awm. "Airplane" tlan hmasak ber. Aigupta lam panin a kal ta a. Ahikar, mi fing tak nih hian rilru hahdamna a nei bawk. (Châng 27-na).
1 Lal thupêk angin a ti a, ni sawmli chhûng a chawl a.
2 Chutichuan, a gayest kawr chu a inthuam a, sakawr chung chuangin lal hnenah a kal a, a hnungah leh a hmaah a bawihte nen, hlim tak leh lawm takin a kal ta a.
3 Nimahsela, a farnu fapa Nadan chuan thil thleng chu a hriat chuan hlauhnain a man a, a hlauthawng a, tih tur hre lovin a buai ta a.
4 Tin, Haiqâra chuan chu chu a hmuhin lal hmaah a lût a, chibai a bûk a, chibai bûkna chu a kîr leh a, a kiangah a ṭhuttîr a, a hnênah.
‘Aw ka duh tak Haiqâr! heng lehkha, Aigupta lal chuan thah i nih thu a hriat hnua min rawn thawn kha han en teh.
5 Anni chuan min tithinur a, min hneh a, kan rama mi tam tak chu Aigupta lalin chhiah min dil tûra a tirh hlauvin Aigupta ramah an tlanchhia a.
6 Tichuan Haiqâra chuan lehkha chu a la a, a chhiar a, a thu chu a hrethiam ta a.
7 Chutichuan lal hnênah chuan a ti a. ‘Aw ka pu, thinrim suh! Aigupta ramah ka kal ang a, a chhânnate chu Pharaoa hnênah ka kîr leh ang a, he lehkha hi a hnênah ka târ lang ang a, chhiah chungchâng chu ka chhâng ang a, tlanchhia zawng zawngte chu ka kîr leh ang; tin, Pathian Chungnungbera ṭanpuinain i hmêlmate chu ka mualpho ang a, i ram Hlimna tûrin,’ a ti a.
8 Tin, lal chuan Haiqâr hnen a\anga he thu hi a hriat chuan lawm takin a lawm a, a thinlung a tizau a, a duhsakna a lantir a.
9 Tin, Haiqâra chuan lal hnênah: ‘He zawhna hi ka ngaihtuah theih nân leh ka enkawl theih nân ni sawmli min tikhawtlai rawh,’ a ti a. Tin, lal chuan hei hi a phalsak a.
10 Tin, Haiqâra chu a chenna inah a kal a, ramsa mantute chu a tan rulpui no pahnih man turin thu a pe a, anni chuan an man a, a hnenah an rawn hruai a: tin, hrui siamtute chu a tan cotton hrui pahnih, pakhat theuh phum turin thu a pe a tawng sâng hnih a sei a ni a, thingrem siamtute chu rawn hruaiin bawm lian pahnih siam turin a ti a, chutiang chuan an ti ta a ni.
11 Tin, naupang pahnih a hruai a, ni tin beramno inthawinaah te, mupui leh naupangte chawmnaah te, naupangte chu mupui hnungzang chungah chuangin a hmang a, hrual nghet takin a phuar a, hrui chu keah a khih a eagles-te zinga mi, nitin zawi zawiin chung lam panin, tawng sawm vela hlaah, an lo thiam tawh a, an lo awm tawh thlengin zirna lama zirtirna pe tawh; tin, vân

an thlen thlengin hrui sei zawng zawng chu an tho va; tlangvalte chu an hnungzang chungah an awm. Tichuan, amah lamah a hruai ta a.
12 Tin, Haiqâr-a chuan a duhthusam chu a lo thleng ta tih a hriat chuan naupangte chu van lam pan chuan an au tur thu a hrilh a.
13 'Lal Pharaoa tân kulhpui kan siam theih nân lei leh lung min rawn keng la, kan thawk lo a ni,' a ti a.
14 Tin, Haiqâr-a chu a theih ang anga (thinna) an thlen hma loh chuan anmahni zirtir leh exercise-ah a zo ngai lo.
15 Tin, anni chu kalsanin lal hnênah a va kal a, a hnênah, 'Aw ka pu! hna chu i duh angin a zo ta. Thil mak chu ka hmuhtir theih nan ka hnenah tho rawh,' a ti a.
16 Chutichuan lal chu a tho va, Haiqâra bulah chuan a thu a, hmun zau takah chuan a kal a, mupui leh naupangte hruai turin a tir a, Haiqâra chuan a phuar a, hrui sei zawng zawng chu boruakah a thlah a, chutiang chuan an au ta a ni a lo zirtir tawh a ni. Tichuan a hnenah a hruai a, an awmna hmunah a dah ta a.
17 Tin, lal leh a bula awmte chuan mak an ti hle a, lal chuan Haiqâra chu a mit inkarah a fawp a, a hnênah, 'Aw ka duh tak, thlamuang takin kal rawh! Aw ka lalram chhuanawmna! Aigupta ramah Pharaoa zawhnate chhang la, Pathian Chungnungbera chaknain hneh rawh.'
18 Chutichuan, a thlah a, a sipaite leh a sipaite leh tlangvâlte leh mupuite chu a hruai a, Aigupta chenna hmun lam pan chuan a kal ta a; tin, a lo thlen chuan lal ram lam chu a hawi ta a.
19 Tin, Aigupta mite chuan Senakeriba chuan a Privy Council-a mi pakhat chu Pharaoa biak tûr leh a zawhnate chhâng tûrin a tîr tih an hriat chuan lal Pharaoa hnênah chanchin chu an thlen a, ani chuan a hmaa hruai tûrin a Privy Councilor-te zînga mi a tir a .
20 Tin, ani chu a lo kal a, Pharaoa hmaah chuan a va lut a, lalte chunga tih tlâk angin a chibai bûk a.
21 Tin, ani chuan a hnênah: 'Aw ka pu lal! Lal Senakeriba chuan remna leh chakna leh chawimawina nasa takin a fak che a ni.
22 Tin, ani chuan a bawih zinga mi ka ni a, i zawhnate ka chhân theih nân leh i duhzâwng zawng zawng tihlawhtling tûrin mi tîr a ni: ka pu lal hnên aṭanga inkâra kulh siamsaktu che mi zawng tûrin i tîr si a van leh lei.
23 Tin, kei hian Pathian Chungnungbera puihnain, i khawngaihna ropui tak leh ka pu lal thiltihtheihnain i duh angin ka sa ang che.
24 Nimahsela, Aw ka pu lal! kum thum chhunga Aigupta chhiah chungchanga i sawi tawh kha--tunah chuan lalram dinhmun nghet tak chu rorelna khauh tak a ni a, i hneh a, ka kut hian i hnena chhanna thiamna a neih loh chuan ka pu lal chuan a tir ang che chhiah i sawi tawhte kha.
25 Tin, i zawhnate chu ka chhâng tawh che a nih chuan ka pu lal hnêna i sawi apiang chu i thawn tûr a la awm ang,' a ti a.
26 Tin, Pharaoa chuan chu thusawi chu a hriat chuan mak a ti hle a, a lei zalenna leh a thusawi nuam tak chu a tithinur hle a.
27 Tin, lal Pharaoa chuan a hnênah, 'Aw mihring! eng nge i hming?' Tin, ani chuan, 'I chhiahhlawh chu Abiqâm a ni a, kei hi lal Senakeriba rulhut zinga rulhut te tak te ka ni,' a ti a.
28 Tin, Pharaoa chuan a hnênah, 'I pu chuan nang aia zahawm zâwk tu mah a nei lo em ni, mi chhâng tûr leh mi biak tûra rulhut tê mi tirh a ni em?' a ti a.
29 Tin, Haiqâra chuan a hnênah, 'Aw ka pu lal! I rilrua awm chu ka hlen chhuah theih nan Pathian Chungnungbera hnenah ka duh a ni, mi chakte a tihbuai theih nan Pathian chu mi chak lote hnenah a awm si a,' a ti a.
30 Chutichuan, Pharaoa chuan Abiqâm tân chenna in buatsaihsak tûrin thu a pe a.
31 Tin, a zawh chuan ni thum hnuah Pharaoa chuan puan dum leh sen a inthuam a, a lalṭhutthlêngah chuan a thu a, a lalram chhunga mi lian zawng zawngte chu an kut beng chungin an ding a, an ke chu hnaih takin an awm a, an lu chu an bawkkhup a.
32 Tin, Pharaoa chuan Abiqâm rawn hruai tûrin a tîr a, a hnêna an rawn thlen chuan a hmaah chibai a bûk a, a hmaah lei chu a fawp a.
33 Tin, lal Pharaoa chuan a hnênah, 'Aw Abiqâm, tu ang nge ka nih? tin, ka lalram mi ropuite pawh, tu ang nge an nih?' tiin a sawi a.
34 Tin, Haiqâra chuan a hnênah, 'Aw ka pu kin I milem Bel ang mai i ni a, i lalram mi ropuite chu a chhiahhlawhte ang an ni,' a ti a.
35 Ani chuan a hnênah, 'Kal la, naktuk hian hetah hian lo haw rawh,' a ti a. Chutichuan Haiqâra chu lal Pharaoa thupek angin a kal ta a.
36 A tûkah chuan Haiqâr chu Pharaoa hmaah a kal a, chibai a bûk a, lal hmaah a ding ta a. Tin, Pharaoa chu puan sen a ha a, mi ropuite chu puan var an ha a.
37 Tin, Pharaoa chuan a hnênah, 'Aw Abiqâm, tu ang nge ka nih? tin, ka lalram mi ropuite pawh, tu ang nge an nih?' tiin a sawi a.
38 Tin, Abiqâma chuan a hnênah, 'Aw ka pu! ni ang i ni a, i chhiahhlawhte chu a êng ang an ni,' a ti a. Tin, Pharaoa chuan, 'I chenna inah kal la, naktuk hian hetah hian lo kal rawh,' a ti a.
39 Chutichuan, Pharaoa chuan a Court-ah chuan puan var thianghlim tak ha turin thu a pe a, Pharaoa chu anmahni ang bawka incheiin a lalṭhutphahah a thu a, Haiqâra rawn hruai turin thu a pe a. A lût a, a hmaah chuan a ṭhu ta a.
40 Tin, Pharaoa chuan a hnênah, 'Aw Abiqâm, tu ang nge ka nih? tin, ka mi ropuite u, tute nen nge an ang?'
41 Tin, Abiqâma chuan a hnênah, 'Aw ka pu! thla ang i ni a, i mi ropuite pawh planet leh arsi ang an ni.' Tin, Pharaoa chuan a hnênah, 'Kal la, naktuk hian hetah hian lo kal rawh,' a ti a.
42 Chutichuan, Pharaoa chuan a chhiahhlawhte chu puan rawng chi hrang hrang ha turin thu a pe a, Pharaoa chuan velvet puan sen a ha a, a lalṭhutphahah a thu a, Abiqâm rawn hruai turin thu a pe a. Tin, a lût a, a hmaah chuan chibai a bûk a.
43 Tin, ani chuan, 'Aw Abiqâm, tu ang nge ka nih? tin, ka sipaite chu tu ang nge an nih?' tiin. Tin, ani chuan,

‘Aw ka pu! April thla ang i ni a, i sipaite pawh a pangpar ang an ni.'
44 Tin, lal chuan chu chu a hriat chuan lawm takin a lawm a, ‘Aw Abiqâm! a vawi khatna chu milem Bel nen min tehkhin a, ka mi ropuite chu a chhiahhlawhte nen min tehkhin a.
45 Tin, a vawi hnihnaah chuan ni nên mi tehkhin a, ka mi ropuite chu ni êng nên i tehkhin bawk a.
46 Tin, a vawi thumna chu thla nên mi tehkhin a, ka mi ropuite chu planet leh arsi nên i tehkhin bawk a.
47 Tin, a vawi linaah chuan April thla nen min tehkhin a, ka mi ropuite chu a pangpar nen. Mahse tunah chuan Aw Abiqâm! i pu, lal Senakeriba, tu ang nge ni tih min hrilh teh? a mi ropuite pawh, tute nen nge an ang?'
48 Tin, Haiqâr-a chuan aw ring takin a au va, ‘Ka pu lal leh i lalṭhutthlenga ṭhu chungchâng sawi hi ka lakah hla takah awm rawh se. Mahse, ka pu lal chu tu ang nge a nih leh a mi ropuite chu tu ang nge an nih tih ka hrilh theih nan i keah ding rawh.'
49 Tin, Pharaoa chu a lei zalenna leh a chhân ngamna avângin a buai hle a. Chutichuan Pharaoa chu a lalṭhutthlêng aṭangin a tho a, Haiqâr hmaah a ding a, a hnênah, ‘I pu lal chu tu ang nge a nih leh a mi ropui, tute ang nge an nih ka hriat theih nân tûnah hian min hrilh rawh,’ a ti a.
50 Tin, Haiqâr-a chuan a hnênah: ‘Ka pu chu vân Pathian a ni a, a mi ropuite chu êng leh râpthlâkte an ni a, a duh hunah thli a tleh a, ruah a sur bawk.
51 Tin, vûr chu thu a pe a, a êng a, ruah a sur a, ni chu a vawng tlat a, a êng a pe lo va, thla leh arsi te chu an vêl lo.
52 Tin, thlipui chu thupek a pe a, a tleh a, ruah a sur a, April thla a rap a, a pangpar leh a in te chu a tichhia a ni.'
53 Tin, Pharaoa chuan chu thu chu a hriat chuan a buai hle a, thinurna nasa takin a thinur a, a hnênah: ‘Aw mihring! thudik min hrilh la, tu nge i nih tak tak tih min hriattir ang che,’ a ti a.
54 Tin, thudik chu a hrilh a. 'Kei hi ziaktu Haiqâr ka ni a, lal Sennacherib-a Privy Councilor zinga ropui ber ka ni a, a vizier leh a lalram Governor leh a Chancellor ka ni bawk.'
55 Tin, ani chuan a hnênah, ‘He thu hi thudik i sawi a ni. Mahse Haiqâr chanchin kan hre tawh a, lal Senakeriba chuan a that a, chuti chung pawh chuan i dam leh dam niin a lang,’ a ti a.
56 Tin, Haiqâr-a chuan a hnênah, ‘Ni e, chutiang chu a ni a, nimahsela, thil thup hretu Pathian chu fakin awm rawh se, ka pu lal chuan thah tûrin thu min pe a, mi râpthlâk tak takte thu chu a ring a, mahse Lalpa chuan a chhanhim a ni,” a ti a keimah, Amah ringtu chu a eng a thawl e,’ a ti a.
57 Tin, Pharaoa chuan Haiqâra hnênah, ‘Kal la, naktuk hian hetah hian lo kal la, ka mi ropuite hnên aṭanga ka la hriat ngai loh thu leh ka lalram leh ka rama mite hnên aṭanga ka hriat ngai loh thu pakhat min hrilh rawh,” a ti a.

BUNG 6-NA

Ruse chu a hlawhtling ta a ni. Ahikar hian Pharaoa zawhna zawng zawng a chhang vek a. Eagle-a tlangvalte chu ni khata climax an ni. Hmanlai Pathian Lehkha Thu-a hmuh tlem em em Wit hi Châng 34-45-ah hian a lang a ni.
1 Tin, Haiqâra chu a chenna hmunah a kal a, lehkha a ziak a, heti hian a ziak a ni.
2 Assuria lal Senakeriba hnen atangin. tin, Ninevi khua chu Aigupta lal Pharaoa hnênah.
3 ‘Aw ka unaupa, thlamuang takin awm rawh se! tin, hei hmanga kan hriattir che chu unaupa hian a unaupa a mamawh a, lalte pawh a mamawh a, nangmah atanga ka beisei chu rangkachak talent zakua min lo pêk tur hi a ni, chu chu ei tur atan ka mamawh a ni sipai ṭhenkhat chu, an chungah ka hman theih nân,” a ti a. Tin, rei vak lo hnuah ka rawn thawn ang che,’ a ti a.
4 Tichuan, lehkha chu a phuar a, a tûkah chuan Pharaoa hnênah a hlan a.
5 Tin, chu chu a hmuh chuan a buai a, a hnênah, ‘Tih tak meuhvin he ṭawngkam hi tu hnen aṭangin ka la hre ngai lo,” a ti a.
6 Chutichuan Haiqâra chuan a hnênah, ‘Tih tak meuhvin hei hi ka pu lal chunga i bat a ni,’ a ti a.
7 Tin, Pharaoa chuan chu chu a pawm a, ‘Aw Haiqâr, lalte rawngbâwlnaa rinawm hi nangmah ang hi a ni.
8 Finna lama famkimtu che, philosophy leh hriatna hmanga cheimawitu che Pathian chu fakin awm rawh se.
9 Tûnah chuan, aw Haiqâr, i hnên aṭanga kan duhzawng chu a la awm a, chu chu vân leh lei inkâra kulhpui angin i sa ang.'
10 Chutichuan Haiqâra chuan, ‘Ngaithla chu thu awih a ni. I duhzawng leh duhthlanna angin kulhpui ka siamsak ang che; mahse, Aw ka pu, lime te, lung te, leilung te leh hnathawktute min buatsaihsak a, in sak thiam tak tak ka nei a, i duh angin an sa ang che,’ a ti a.
11 Tin, lal chuan a tân thil zawng zawng a buatsaih a, hmun zau takah an kal ta a; tin, Haiqâra leh a fapate chu an lo kal a, mupui leh tlangvalte chu a hruai a; tin, lal leh a mi ropui zawng zawng chu an kal a, khawpui pum pui chu Haiqâr-a thil tih tur an hmuh theih nan an kal khawm a.
12 Chutichuan, Haiqâra chuan mupuite chu bawm ata chu a thlah a, tlangvalte chu an hnungzangah a khih a, mupui keah hrui chu a khih a, boruakah a thlah ta a. Tin, lei leh van inkara an awm thlengin chung lamah an zuang chho ta a.
13 Tin, tlangvalte chuan, ‘Brick rawn keng ula, leilung rawn keng ula, lal kulh kan siam theih nan, kan ding reng a ni!’ tiin an au chhuak ta a.
14 Tin, mipui chu mak an ti hle a, an mangang hle a, mak an ti hle a. Tin, lal leh a mi ropuite chuan mak an ti hle a.
15 Tin, Haiqâra leh a chhiahhlawhte chuan hnathawktute chu an vuak ṭan a, lal sipaite chu an au chhuak a, an hnênah, ‘Hnathawktu thiamte hnênah an duhzâwng rawn keng ula, an hnathawh chu dal suh u,’ an ti a.

16 Tin, lal chuan a hnênah, ‘I â a; chutiang hlat zawng chu tuin nge eng thil pawh rawn thlen thei ang?’ a ti a.
17 Tin, Haiqâra chuan a hnênah, ‘Aw ka pu! engtin nge boruakah kulhpui kan siam ang? tin, ka pu lal hi hetah hian awm ta se, ni khatah kulhpui engemaw zat a siam ngei ang.'
18 Tin, Pharaoa chuan a hnênah, ‘Aw Haiqâr, i chenna hmunah kal la, chawl la, kulh siam chu kan bânsan tawh a, naktuk hian ka hnênah lo kal rawh,” a ti a.
19 Chutichuan Haiqâra chu a chenna inah a kal a, a tûkah chuan Pharaoa hmaah a inlan a. Tin, Pharaoa chuan, ‘Aw Haiqâr, i pu sakawr chungchâng eng thu nge awm? Assuria leh Ninevi ramah a ṭhen a, kan sakawrte’n a aw an hriat chuan an fate chu an paih ṭhin a ni,’ a ti a.
20 Tin, Haiqâra chuan he thu hi a hriat chuan a va kal a, ui pakhat a la a, a phuar a, Aigupta mite’n an hriat hma loh chuan nasa takin a vuak ta a, an va kal a, lal chu an hrilh ta a.
21 Tin, Pharaoa chuan Haiqâra rawn hruai turin a tir a, a hnênah, ‘Aw Haiqâr, engah nge heti hian i vuak a, chu sakawlh bengchheng tak chu i vuak?’ a ti a.
22 Tin, Haiqâra chuan a hnênah, “Ka pu lal!” ka chungah thil tenawm tak a ti tak zet a, he vuak leh vuak hi a phu a ni, ka pu lal Senakeriba chuan vawk tha tak min pe a, aw dik tak chak tak a nei a, ni leh zan darkar pawh a hre chiang hle a ni.
23 Tin, ui chu he zan vek hian a tho a, a lu a tan a, a kal ta a, he thil tih avang hian he ruih hmang hian ka enkawl ta a ni.'
24 Tin, Pharaoa chuan a hnênah, ‘Aw Haiqâr, hêng zawng zawng a\ang hian i tar tawh a, i dotage-ah i awm tih ka hmu a ni, Aigupta leh Ninevi khua inkarah hian parasang sawmruk leh pariat a awm a, engtin nge vawiin zan ngei hian a kal a, a tihtluk theih? i zang lu leh lo kir leh rawh?'
25 Tin, Haiqâra chuan a hnênah, ‘Aw ka pu! Aigupta leh Ninevi inkâra chutiang khawpa hla chu awm ta se, engtin nge i sakawrte chuan ka pu lal sakawrte a au a, an fate a paih lai hian engtin nge an hriat theih ang? tin, engtin nge sakawr aw chuan Aigupta ram a thlen theih?’ tiin.
26 Tin, Pharaoa chuan chu chu a hriatin Haiqâra chuan a zawhnate chu a chhâng tih a hre ta a.
27 Tin, Pharaoa chuan, ‘Aw Haiqâr, tuifinriat hrui hrui min siamsak ka duh a ni,’ a ti a.
28 Tin, Haiqâra chuan a hnênah, "Aw ka pu lal, chutiang chu ka siam theih nân sum bawm ata hrui min rawn hruai chhuak tûrin thu pe rawh se," a ti a.
29 Chutichuan, Haiqâr chu in hnung lamah a kal a, tuifinriat kamah chuan khur a phuar a, a kutah chuan hnim hring, tuifinriat hnim chu a la a, ni a lo chhuah a, khur chhungah a luh chuan a darh ta a ni chhuahnaah chuan hrui ang maia hrual ang maia a lo awm thlengin.
30 Tin, Haiqâra chuan, ‘I chhiahhlawhte chu hêng hrui hi la turin thu pe la, i duh hun apiangah anmahni ang chiah hi ka hrual ang che,’ a ti a.
31 Tin, Pharaoa chuan, ‘Aw Haiqâr, hetah hian lungphun kan nei a, a chhe tawh a, i phuar ka duh a ni,” a ti a.
32 Chutichuan Haiqâra chuan a en a, lung dang a hmu leh a.
33 Tin, Pharaoa hnênah chuan, ‘Aw ka pu! Hnam dang mi ka ni a, puan siamna hmanrua ka nei lo.
34 Nimahsela, i pheikhawk siamtu rinawmte chu he lung a\ang hian awl hrual turin thu pe turin ka duh che a, chu chu ka siamsak thei ang,’ tiin a sawi a ni.
35 Chutichuan, Pharaoa leh a mi ropui zawng zawng chu an nui a. Tin, ani chuan, ‘He finna leh hriatna petu che Pathian Chungnungbera chu fakin awm rawh se,’ a ti a.
36 Tin, Pharaoa chuan Haiqâr-a’n a hneh tih a hmuh a, a chhânnate chu a lo kîr leh ta a, a phûr nghâl a, kum thum chhûng chhiah khawn tûr leh Haiqâr-a hruai tûrin thu a pe a.
37 Tin, a kawrfual chu a phelh a, Haiqâra leh a sipaite leh a chhiahhlawhte chu a ha a, a kalna senso chu a pe a.
38 Tin, ani chuan a hnênah, ‘A pu chakna leh a Doctor-te chhuang, thlamuang takin kal rawh! Sultan zingah hian i ang an awm em? i pu lal Senakeriba hnênah ka chibai bûk la, a hnêna thilpêk kan thawn dân sawi rawh, lalte chu thil tlemteah an lungawi si a,’ a ti a.
39 Chutichuan Haiqâra chu a tho va, lal Pharaoa kut chu a fawp a, a hmaa lei chu a fawp a, chakna leh chhawmdawlna te, a sum dahna tamna te a duhsak a, a hnênah, ‘Aw ka pu! Kan ram mi pakhat mah Aigupta rama awm reng lo turin ka duh che a ni’ a ti a.
40 Tin, Pharaoa chu a tho va, Assuria leh Ninevi mite zînga pakhat mah Aigupta ramah an awm reng lo vang a, Haiqâra nên an kal dâwn tih Aigupta kawtthlêrah puang chhuak tûrin thuhriltute a tîr a.
41 Chutichuan, Haiqâra chu a kal a, lal Pharaoa chu a chibai a, Assuria ram leh Ninevi ram zawngin a kal ta a; ro hlu engemaw zat leh hausakna tam tak a nei bawk.
42 Tin, lal Senakeriba hnenah Haiqâra a lo kal dawn tih thu a lo thlen chuan a lo hmuak a, lawm takin a chungah a lawm hle a, a kuah a, a fawp a, a hnenah, ‘I lo haw e: Aw a chhungte! ka unaupa Haiqâr, ka lalram chakna leh ka lalram chhuanawmna.
43 Ka ram chanve leh ka thil neihte chanve i duh pawhin ka lakah eng nge i neih duh tih zawt rawh.'
44 Chutichuan Haiqâr chuan a hnênah, ‘Aw ka pu lal, kumkhuain nung rawh! Aw ka pu lal, duhsakna lantir rawh! ka aiah Abu Samîk hnenah, ka nun chu Pathian kutah leh a kutah a awm si a.'
45 Chutichuan lal Senakeriba chuan, ‘Aw ka duh tak Haiqâr, chawimawina awm rawh se! Ka Privy Councillor zawng zawng leh ka duh ber berte aiin Abu Samîk-a station chu khandaih kengtuah ka siam ang.'
46 Chutichuan, lal chuan Pharaoa a lo thlen hmasak a\anga a hma a\anga a lo chhuah thlenga a awm dan te, a zawhna zawng zawng a chhan dan te, a hnen ata chhiah a dawn dan te, a thlak danglam dan te chu a zawt tan ta a of raiment leh thilpek te.

47 Tin, lal Senakeriba chu lâwm takin a lâwm a, Haiqâra hnênah, ‘He chhiah i neih duh chu la rawh, i kutah a awm vek si a,’ a ti a.
48 Tin, Haiqâr mid: ‘Lal chu kumkhuain nung rawh se! Ka pu lal himna leh a ropuina chhunzawm zel tih loh chu engmah ka duh lo.
49 Aw ka pu! hausakna leh a ang chite hi eng nge ka tih theih ang? mahse, min khawngaih i duh chuan ka unaunu fapa Nadan chu min pe la, ka chunga a thiltih chu ka rulh theih nan, a thisen min pe ang a, chu chu thiam loh chantir lovin min man thei ang,’ tiin a sawi a ni.
50 Tin, lal Senakeriba chuan, ‘Amah chu la la, ka pe che a ni,’ a ti a. Tin, Haiqâra chuan a farnu fapa Nadan chu a man a, a kut chu thir khaidimin a phuar a, a chenna inah a hruai a, a keah hrui rit tak a bun a, hrui nghet takin a khih a, chutianga a phuar hnu chuan a paih ta a ni pindan thim takah, pensionna hmun bulah chuan a lut a, chhangphut khat leh nitin tui tlem tal.

BUNG 7-NA

Ahikar-a tehkhin thute, a farnute zirna a zawh dante. Mihring tehkhin thu ngaihnawm tak tak. Ahikar chuan naupang chu hming mawi tak tak a ko a. Hetah hian Ahikar chanchin chu a tawp ta a ni.
1 Tin, Haiqâra chu a luh emaw, a chhuah emaw apiangin a farnu fapa Nadan chu a hau a, a hnênah fing takin a sawi a.
2 ‘Aw Nadan, ka fapa! Thil tha leh ngilnei zawng zawng ka tihsak che a, chu chu thil tenawm leh tha lo leh thahna hmangin mi lawmman i pe a ni.
3 ‘Aw ka fapa! thufingteah chuan heti hian a sawi a ni: A beng hmanga ngaithla lo chu a kawrfual hrual hmangin an ngaithla ang,’ tih a ni.
4 Tin, Nadan chuan, ‘Eng vangin nge ka chungah i thinur?’ a ti a.
5 Tin, Haiqâr-a chuan a hnênah, ‘Ka seilian che a, ka zirtîr che a, chawimawina leh zahna ka pêk che a, ka ropuitîr che a, ran vulh ṭha ber berte nêna ka enkawl che a, ka ro luahtu i nih theih nân ka aiah ka thuttîr che avângin,” a ti a khawvêlah, mi thatnain min enkawl a, ka boralnain mi rulhsak bawk a.
6 Nimahsela Lalpa chuan dik lo taka tih ka ni tih a hria a, ka tâna i thil siam ata min chhandam a, Lalpa chuan thinlung kehchhiate chu a tidam a, mi huat leh chapote chu a dal a ni.
7 Aw ka fapa! dâr a vuak huna a hliamtu rulhut ang maiin ka tân i lo ni tawh,” a ti a.
8 Aw ka fapa! madder zung ei thin gazelle ang mai i ni a, vawiinah leh naktuk hian ka zungah min thup ang tih min belhchhah ang."
9 Aw ka fapa! thlasik khaw vawt takah a thianpa saruak hmutu hnenah i kal tawh a; tin, tui lum a la a, a chungah a leih ta a.
10 Aw ka fapa! lung a la a, chu chuan a Lalpa lungin deng turin vanah a paih ang maiin ka hnenah i lo awm ta a ni. Tin, lung chu a deng lo va, a sang tawk lo va, sualna leh sualna thlentu a lo ni ta zawk a ni.
11 Aw ka fapa! min chawimawi a, min zah a, ka thusawi ngaithla la chuan ka ro luahtu i ni ang a, ka ramte chungah lal i ni ang.
12 Aw ka fapa! ui emaw, vawk emaw hmui chu tawng sawma sei ni ta se, silk ang pawh ni se, sakawr hlutna chu a hnaih lo vang tih i hria ang che.
13 Aw ka fapa! Ka thih hunah ka ro luahtu i ni ngei ang tih ka ngaihtuah a; tin, nang chuan i inhuatna leh i inngaihtlâwmna avângin mi tihhlum i duh a. Nimahsela, Lalpa chuan i finna lakah min chhanchhuak a.
14 Aw ka fapa! ka hnênah chuan bawlhhlawh bawm chunga thang ang maiin i awm a, savawm pakhat a lo kal a, thang chu siamin a hmu ta a. Tin, savawm chuan thang hnenah chuan, "Hetah hian eng nge i tih?" Trap chuan, "Hetah hian Pathian hnenah ka tawngtai a ni," a ti a.
15 Tin, lark chuan a zawt bawk a, "Thingpui i vawn chu eng nge ni?" Trap chuan, "Chu chu tawngtai huna ka innghahna oak thing naupang tak a ni," a ti a.
16 Lark chuan: "A nih leh chu thil chu eng nge ni?" Thang chuan: "Chu chu chhang leh ei tur ka phurh chu riltam leh rethei, ka bula lo kal zawng zawngte tan a ni," a ti.
17 Lark chuan: "Tûnah chuan ka lo kal a, ka ei thei ang em, ka ril a tam tawh em?" Tin, thang chuan a hnenah, "Hmalam pan rawh," a ti a. Tin, lark chuan a rawn hnaih a, a ei theih nan.
18 Nimahsela, thang chu a lo chhuak a, lark chu a kawngah a man ta a.
19 Tin, lark chuan a chhang a, thang hnenah chuan, "Chu chu riltamte tana i chhang a nih chuan Pathianin i thilpek leh i thiltih thatnate a pawm loh chuan," a ti a.
20 Chu chu i chaw nghei leh i ṭawngṭaina a nih chuan Pathianin i chaw nghei emaw, i ṭawngṭaina emaw chu a pawm lo vang a, Pathianin i chungchânga thil ṭha chu a ti famkim lo vang," a ti.
21 Aw ka fapa! ka hnenah (as) sakeibaknei, sabengtung nena ṭhian siam, sabengtung chu hun engemaw chen chu sakeibaknei hmaah a kal zel a; tichuan, ni khat chu sakeibaknei chu sabengtung chungah a zuang a, a ei zo ta a.
22 Aw ka fapa! ka tân buhfai hruihrual ang maiin i awm a, engmah tân thil ṭha a ti lo va, buh chu a tichhe vek a, a hrual ṭhîn,” a ti a.
23 Aw ka fapa! buhfai tehna sawm tuh ang maiin i awm a, buh seng hun a lo thlen chuan a tho va, a seng a, a seng a, a hrual a, a thawhrimna chu a tawp thlengin a thawk a, sawm a lo ni ta a ni tehna a ni a, a pu chuan: "Aw mi rilru hah! i lo thang lian lo va, i tlahniam lo," a ti a.
24 Aw ka fapa! ka hnenah chuan rulhut len chhunga paih ang maiin i awm a, amah leh amah a inchhandam thei lo va, mahse, rulhut te chu a au a, amah nen chuan len chhungah a paih lut thei a ni.
25 Aw ka fapa! ui vawt tak, lum turin bêl siamtu inah a lut ang maiin ka hnênah i awm tawh a ni.
26 Tin, a vawt veleh a rawn au ta a, a seh loh nan an hnawt chhuak a, an vuak a.

27 Aw ka fapa! mi quality nei tha tak takte nena inbualna hmuna vawk lut ang maiin ka hnenah i awm tawh a, inbualna hmuna a chhuah chuan khur bawlhhlawh a hmu a, a chhuk a, a inhnim pil ta a ni.
28 Aw ka fapa! inthawina lam pana a ṭhiante zawmtu kel ang maiin ka hnenah i awm a, a inchhandam thei lo.
29 Aw ka fapa! ui chu a ramsa man atanga chaw pek loh chu rulhut ei tur a lo ni ta a ni.
30 Aw ka fapa! kut thawkrim lo leh lo buh lo leh (chu) duhâm leh fing tak chu a kekawrte ata tihbo a ni ang.
31 Aw ka fapa! êng hmuh lohna mit chu, rulhutte chuan an la chhuak ang a, an la chhuak ang.
32 Aw ka fapa! thing hnah an tan ang maiin ka hnenah i awm a, chu chuan an hnenah, "Ka thil engemaw in kuta awm lo se chuan min tikeh thei lo tak zet ang," a ti a ni.
33 Aw ka fapa! "Rangkachak chain kan siamsak che a, sugar leh almond kan pek che hma loh chuan rukruk hi bansan rawh," an tih ui ang kha i ni.
34 Tin, ani chuan, "Ka pa leh ka nu kutchhuak hi ka theihnghilh lo," a ti a.
35 Aw ka fapa! lui kamah rulhut hling chunga chuang ang mai i ni a, sakeibaknei pakhatin a hmu a, "Misual chungah thil sual ti rawh u, an pahnih aia mi sual zawk chu kaihhruai rawh se," a ti a.
36 Rul chuan savawm hnênah, "I dam chhûng zawnga i ei tawh berâm note, kêl leh berâmte chu an pi leh pute hnênah i kîr leh dâwn nge ni lo ang?"
37 Sakeibaknei chuan, "Ni lo," a ti a. Rul chuan a hnênah, "Keimah hnuah hian kan zînga mi sual ber i ni ka ring," a ti a.
38 Aw ka fapa! Chaw thain ka chawm che a, chhang hring min chawm lo.
39 Aw ka fapa! Tui sugared ka pe che a. in leh sirup tha, tuikhuah ata tui in tur min pe lo.
40 Aw ka fapa! Ka zirtir che a, ka kaitho che a, ka tan inthupna hmun i lai a, mi thup bawk a.
41 Aw ka fapa! Sedar tha berin ka enkawl che a, sidar sang tak angin ka zirtir che a; tin, min tikehsawm a, min tikehsawm a ni,” a ti a.
42 Aw ka fapa! i chungchâng ka beiseina chu, kulhpui kulh nei min siamsak ang che, chutah chuan ka hmêlmate lakah ka inthup ang a, ka tân chuan lei thuk taka phum ang maiin i lo awm ang; nimahsela, Lalpa chuan mi khawngaih a, i finna lakah min chhanchhuak ta a ni.
43 Aw ka fapa! Ka duhsak che a, thil tha lo leh huatnain min lawmman a, tunah chuan i mit te chu ka hrual chhuak ang a, ui chaw ka siamsak ang che a, i lei ka tan ang a, khandaih hmangin i lu ka phelh ang. i thiltih tenawm tak takte chu rul ang che,’ a ti a.
44 Tin, Nadan chuan a u Haiqâra hnen aṭanga he thu hi a hriat chuan: ‘Aw ka pa u! i hriat angin mi che la, ka sualte min ngaidam ang che, kei anga thil tisual tu nge awm a, nang anga ngaidam tu nge awm?
45 Aw ka pa u, min pawm rawh! Tunah chuan i inah rawng ka bawl ang a, i sakawrte ka tifai ang a, i ran vulhte ka hrufai ang a, i beramte ka enkawl ang, kei hi mi sual ka ni a, nang chu mi fel i ni si a: Kei hi mi sual leh nangmah ngaidamtu i ni,’ tiin a sawi a ni.
46 Tin, Haiqâra chuan a hnênah, ‘Aw ka fapa! tui bula thing rah nei lo ang mai i ni a, a pu chuan a tikehsawm duh hle a, a hnenah, "Hmun dangah min hruai la, rah ka chhuah loh chuan min tikehsawm ang," a ti a.
47 Tin, a pu chuan a hnênah, "Tui kianga awm i nih avangin rah i chhuah lo va, hmun danga i awm laiin engtin nge i rah ang?"
48 Aw ka fapa! mupui tar hun chu savawm tleirawl aiin a tha zawk.
49 Aw ka fapa! sakeibaknei hnenah chuan, "Beramte lakah chuan hlat rawh, an vaivut hian a tichhe lo ang che," an ti a. Tin, savawm chuan, "Beram hnute tui bawlhhlawh hi ka mit tan a tha a ni," a ti a.
50 Aw ka fapa! savawm chu lehkha chhiar a zir theih nan sikul kal tir a, "A, B sawi rawh," an ti a. Ani chuan, "Ka bell-ah beram no leh kêl" a ti a.
51 Aw ka fapa! dawhkanah chuan sabengtung chu an dah thla a, a tlu a, leivutah chuan a inhnim hrual tan a, pakhat chuan, "A inhnim hrual rawh se, a pianphung a ni si a, a danglam lovang," a ti a.
52 Aw ka fapa! the saying has been confirmed which runs: "Mipa naupang i hrin chuan i fapa ti la, naupang i enkawl chuan i bawih ti rawh."
53 Aw ka fapa! thil \ha titu chuan thil \ha a tawk ang; thil sual titu chu thil tha lo nen a inhmachhawn ang, Lalpa chuan mi chu a hnathawh tehna ang zelin a rul thin si a.
54 Aw ka fapa! hêng thu ai hian eng nge ka sawi belh ang che? Lalpa chuan thuruk a hria a, thuruk leh thurukte pawh a hre chiang si a.
55 Tin, ani chuan a thungrul ang che a, kei leh nang inkarah ro a rel ang che a, i thlaler ang zelin a rul ang che.’,
56 Tin, Nadan chuan a pa Haiqâra hnen aṭanga chu thu chu a hriat chuan a lo hring nghal a, a zungpui puak chhuak ang mai a lo ni ta a.
57 Tin, a ke leh a ke te, a ke te, a sir lam te chu a lo hring a, a hrual a, a pum a puak a, a chhungrilte chu a darh a, a boral a, a thi ta a ni.
58 A tâwpna chu boralna a ni a, hremhmunah a kal ta a. A unau tâna khur laihtu chu chutah chuan a tla dâwn si a; thang phumtu chu an man ang,” a ti a.
59 Hei hi Haiqâr thawnthu chungchanga thil thleng leh (eng) kan hmuh chu a ni a, Pathian fakin chatuanin awm rawh se. Amen, leh remna.
60 He chronicle hi Pathian tanpuinain a zo ta, chawimawiin awm rawh se! Amen, Amen, Amen.